

Sygn. akt V GC 405/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2022r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział V Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Joanna Dams

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2022r. w Dzierżoniowie

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **Centrum (...) sp. z o.o. w P.**

przeciwko **A. M.**

o zapłatę 46 000 zł

I. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 38 000 zł (trzydzieści osiem tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 13 kwietnia 2021r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie co do kwoty 8 000 zł;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 5 917 zł (pięć tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 sierpnia 2022r.

Pozwem złożonym dnia 13 lipca 2021r. Centrum (...) sp. z o.o. w P. domagała się od A. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. M. z/s w T., zapłaty kwoty 46 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 9 czerwca 2020r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu żądania strona powodowa podała, że w dniu 6 kwietnia 2020r. złożyła pozwanemu zamówienie na zakup 10 000 sztuk maseczek na twarz (...), które według zapewnień pozwanego posiadały certyfikat CE (zgodność z normami europejskimi). Po zakupie przez powodową spółkę towaru okazało się jednak, że maseczki są wadliwe, gdyż nie dysponują certyfikatem CE. Z tego powodu pismem z dnia 28 maja 2020r. powódka odstąpiła od zawartej przez strony umowy sprzedaży. Pozwany uznał roszczenie powódki i dnia 16 grudnia 2020r. strony zawarły porozumienie potwierdzając, iż odstąpienie od umowy jest skuteczne, w związku z czym pozwany zobowiązał się do zwrotu ceny w kwocie 83 430 zł w terminach i kwotach wskazanych w porozumieniu. Niemniej pozwany dokonał zwrotu jedynie kwoty 37 430 zł, zatem do zapłaty pozostaje dochodzona pozwem kwota 46 000 zł.

W piśmie procesowym z dnia 25 października 2021r. strona powodowa oświadczyła o cofnięciu pozwu ponad kwotę 38 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 9 czerwca 2020r. do dnia zapłaty i kosztami

procesu. Czynność tę uzasadniała zapłata przez pozwanego dalszej kwoty 8 000 zł, co nastąpiło 19 sierpnia 2021r. (4 000 zł) oraz 22 października 2021r. (4 000 zł).

W odpowiedzi na pozew z dnia 29 listopada 2021r., uzupełnionej dnia 13 grudnia 2021r. (przedłużenie terminu), pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Zarzucił, iż nie istniały podstawy do skutecznego odstąpienia przez stronę powodową od umowy sprzedaży, przy czym zawarcie porozumienia z dnia 16 grudnia 2020r. było efektem wprowadzenia go w błąd przez powódkę. Pozwany wyjaśniał, że strona powodowa zawierając umowę miała wszelką wiedzę o cechach nabywanego produktu, a prowadząc profesjonalną działalność gospodarczą w zakresie ochrony zdrowia winna niezwłocznie zbadać rzecz i zawiadomić pozwanego o wadzie. Wskazał, iż faktura sprzedaży oznaczała standard maseczek jako (...), co jest standardem chińskim opartym na chińskiej normie (...)–2006, prawie identycznym z europejskim standardem (...). Z treści dołączonego do maseczek certyfikatu wynikało, że produkt spełnia standard EN 149:2001+A1:2009 zgodnie z dyrektywą Komisji Europejskiej nr 2016/425. Potwierdzało to posiadanie przez produkt wymaganych właściwości ochronnych. Pozwany nie zamierzał występować o formalne certyfikowanie produktu c. (...) przez autoryzowaną jednostkę w Polsce, o czym powódka wiedziała (co do zasady sporne maseczki jako zgodne z normą CE mogły zostać poddane w Polsce procesowi certyfikacji). W sprawie nie doszło ani do sfalszowania certyfikatu, ani do błędnego oznaczenia produktu, tak więc jeśli formalny certyfikat CE składał się w ocenie powódki na bezwzględnie wymaganą cechę nabywanego produktu, to powódka winna to niezwłocznie zweryfikować, a nie oczekiwać na reklamacje klientów i oświadczać o odstąpieniu od umowy prawie 2 mies. po zakupie towaru (utrata uprawnień z tytułu rękopisów). Pokazuje to, iż brak certyfikowania produktu nie był problemem dla powódki w dacie zawarcia umowy, a stał się jedynie następczą rzekomą podstawą odstąpienia, spowodowaną niepowodzeniem gospodarczym powódki. Odnosząc się z kolei do oświadczeń złożonych przez strony w ramach porozumienia z dnia 16 grudnia 2020r. pozwany wyjaśniał, że z przyczyn wizerunkowych i osobistych chciał zakończyć spór w sposób polubowny i uniknąć drogi sądowej. Jego celem było anulowanie transakcji poprzez zwrot towaru i rozliczenie należności. Oświadczenia dotyczące skuteczności odstąpienia, czy wad towaru, zostały wymuszone na pozwanym w toku negocjacji, przy czym uważał on, że nie będą one miały większego praktycznego znaczenia. Jednak po wystąpieniu przez powodową spółkę z pozwem pozwany uświadomił sobie, że powódka wykorzystała jego niewiedzę, aby sanować swoje wadliwe oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Dlatego pozwany uważa, że jego oświadczenie zostało złożone pod wpływem błędu. Nadto zdaniem pozwanego, skoro nie doszło do skutecznego złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy, to zawarte porozumienie nie powinno korzystać z ochrony prawnej, albowiem nie stwierdza ono wiarygodności abstrakcyjnej. W konsekwencji pozwany powołał się na nieważność porozumienia z dnia 16 grudnia 2020r. Na zakończenie pozwany podał, iż strona powodowa nie zwróciła mu istotnej części spornego towaru.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Centrum (...) sp. z o.o. w P. w 2020r. prowadziła działalność gospodarczą m.in. w zakresie sprzedaży hurtowej wyrobów farmaceutycznych i medycznych. Prezesem zarządu i wspólnikiem większościowym tej spółki jest R. U..

A. M. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. M. z/s w T.. Jej przedmiotem jest przede wszystkim sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana.

R. U. i A. M. znali się na niwie prywatnej – ich partnerki były przyjaciółkami.

(dowód: - okoliczności bezsporne;

- informacja pełna z KRS nr (...))

Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020r. został ogłoszony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego, a rozporządzeniem z MZ dnia 20 marca 2020r. stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem (...).2.

W związku z nagłym i znacznym zapotrzebowaniem na maseczki ochronne pozwany uzyskał możliwość zakupu większej ilości takich maseczek produkcji chińskiej. Były to maseczki (...), do których dołączony był C. of C., według którego produkt spełniał standard EN 149:2001+A1:2009 zgodnie z dyrektywą Komisji Europejskiej nr 2016/425. Oznaczenie to jest odpowiednikiem stopnia ochrony (...) wg normy (...):2001.

(dowód: - okoliczności bezsporne;

- przesłuchanie pozwanego A. M., k.164v.-165 i

e-protokół;

- C. of C., k.73)

W dniu 6 kwietnia 2020r. pozwany wystawił stronie powodowej fakturę Vat nr (...), dokumentującą sprzedaż 10 000 szt. maseczek na twarz (...). Cena sprzedaży wyniosła 83 430 zł brutto, po 6,78 zł netto za 1 szt.

Strona powodowa uiszczała tę należność w całości.

(dowód: - okoliczności bezsporne;

- faktura Vat nr (...), k.8;)

Po otrzymaniu towaru i rozpoczęciu jego dalszej odsprzedaży strona powodowa dowiedziała się, że przedmiotowe maski nie posiadają certyfikatu badania typu na moduł B oraz certyfikatu na moduł C2 lub D wystawionego przez jednostkę notyfikowaną biorącą udział w ocenie zgodności (...). Na wyrobach nie było też numeru jednostki notyfikowanej, uczestniczącej w procesie oceny zgodności potwierdzającej spełnienie przez wyrób wymagań rozporządzenia 2016/425. Brak było też deklaracji zgodności wystawionej przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela, potwierdzającej spełnienie wymagań rozporządzenia 2016/425.

Strony spierały się co do tego, czy istotne maseczki mają wady w odniesieniu do treści umowy stron.

W konsekwencji w piśmie z dnia 28 maja 2020r. strona powodowa złożyła pozwanemu oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży z uwagi na wady maseczek (brak certyfikatu CE).

(dowód: - opinia dotycząca stosowania oznakowania CE na maski ochronne

(...), k.18-20;

- przesłuchanie pozwanego A. M., k.164v.-165 i

e-protokół)

W dniu 16 grudnia 2020r. strony zawarły porozumienie celem polubownego zakończenia sporu. Potwierdzono w nim, że odstąpienie od umowy z dnia 28 maja 2020r. było skuteczne (aczkolwiek pozwany nie potwierdził wprost wadliwości spornych maseczek), skutkiem czego pozwany w dniu zawarcia porozumienia wystawił fakturę korygującą należność z faktury nr (...) do zera. Pozwany potwierdził też w porozumieniu, iż strona pozwana zwróciła mu maseczki w ilości 10 000 szt., zrzekając się roszczeń o zwrot lub innych roszczeń z tego tytułu. W związku z odstąpieniem od umowy pozwany zobowiązał się zwrócić powodowi kwotę 83 430 zł, tj.:

- kwotę 18 430 zł w dniu zawarcia porozumienia (świadczenie spełniono w terminie),

- kwotę 15 000 zł do dnia 31 grudnia 2020r. (świadczenie spełniono w terminie),

- kwotę 12 500 zł do dnia 28 lutego 2021r.,

- kwotę 12 500 zł do dnia 31 maja 2021r.,
- kwotę 12 500 zł do dnia 31 grudnia 2021r.,
- kwotę 12 500 zł do dnia 31 maja 2022r.

Na wypadek opóźnień w płatności w/w rat strony zastrzegły, że jeżeli opóźnienie będzie trwało dłużej niż 6 tyg., to całe niespłacone zobowiązanie stanie się natychmiast wymagalne i powód będzie mógł skierować sprawę na drogę postępowania sądowego, w którym będzie mógł dochodzić niezwróconej ceny wraz z wszystkimi należnymi odsetkami ustawowymi.

(dowód: - porozumienie z 16.12.2020r., k.28-29;

- KP nr 1/12/2020, k.30;
- KP nr 2/12/2020, k.31)

Pozwany zaczął opóźniać się z zapłatą ugodzonego świadczenia począwszy od raty płatnej do dnia 28 lutego 2021r. Opóźnienie dotyczyło wówczas kwoty 12 500 zł, a 6-tygodniowy termin opóźnienia upłynął 12 kwietnia 2021r. Zatem z dniem 13 kwietnia 2021r. stało się wymagalne zobowiązanie pozwanego do zapłaty kwoty 50 000 zł.

Po wymagalności tej należności pozwany zapłacił stronie powodowej:

- kwotę 4 000 zł w dniu 31 maja 2021r.,
- kwotę 4 000 zł w dniu 19 sierpnia 2021r.,
- kwotę 4 000zł w dniu 22 października 2021r.

(dowód: - potwierdzenie przelewu z 31.05.2021r., k.32;

- potwierdzenie przelewu z 19.08.2021r., k.53;
- potwierdzenie przelewu z 22.10.2021r., k.54;
- korespondencja stron z okresu od 1.03. do 5.06.2020r., k.9-17)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne za wyjątkiem części roszczenia odsetkowego.

W sprawie nie było sporu co do tego, że strony zawarły porozumienie z dnia 16 grudnia 2020r. Zdaniem Sądu stanowi ono ugodę w rozumieniu art.917 k.c., albowiem strony poczyniły w nim wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego (umowy sprzedaży z 6 kwietnia 2020r.) w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku i uchylić istniejący spór, który dotyczył wadliwości przedmiotu sprzedaży. Jak wynika z treści porozumienia, potwierdzono w nim jednoznacznie, że odstąpienie przez stronę powodową od umowy sprzedaży jest skuteczne (aczkolwiek pozwany nie potwierdził wprost w ugodzie wadliwości spornych maseczek). Podobnie w przebiegu niniejszego postępowania (patrz pismo procesowe z 13 grudnia 2021r.) pozwany podawał, że z przyczyn wizerunkowych i osobistych chciał zakończyć spór w sposób polubowny i uniknąć drogi sądowej. Jego celem było anulowanie transakcji poprzez zwrot towaru i rozliczenie należności. Z tych powodów pozwany w dniu zawarcia porozumienia wystawił fakturę korygującą należność z faktury nr (...) do zera. Pomimo tego pozwany kwestionował w niniejszym postępowaniu, aby sprzedany stronie powodowej towar był wadliwy, a oświadczenie z dnia 28 maja 2020r. o odstąpieniu od umowy skuteczne. Jednakże podkreślić należy, że uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego przez pozwanego w ugodzie mogło nastąpić tylko po zaistnieniu przesłanek opisanych w art.918 k.c.

Oznacza to, że pozwanego obciążał w postępowaniu ciężar udowodnienia (art.6 k.c.), że pozostawał pod wpływem błędu, który dotyczył stanu faktycznego, który według treści ugody obie strony uważały za niewątpliwy, a spór albo niepewność nie byłyby powstały, gdyby w chwili zawarcia ugody strony wiedziały o prawdziwym stanie rzeczy. Jednak okoliczności takie w sprawie nie miały miejsca. Jak wynika z literatury (por. Komentarz do Kodeksu cywilnego pod red. Gerarda Bienka, Ks. trzecia. Zobowiązania, wyd. X, 2011r.), „jeżeli stan faktyczny lub chociażby niektóre jego elementy (składniki) były sporne między stronami w chwili zawierania ugody lub wątpliwe, uchylenie się od skutków prawnych ugody z powodu błędu nie może wchodzić w grę. W takim bowiem wypadku usunięcie wątpliwości lub sporu było zasadniczym celem ugody. Z brzmienia art. 918 wynika jednoznacznie, że ustawodawca uzależnił możliwość uchylenia się od skutków prawnych ugody zawartej pod wpływem błędu od spełnienia się dwóch przesłanek, a mianowicie od wykazania (ustalenia), iż: 1) błąd dotyczy stanu faktycznego, który strony zawierające ugode uważały zgodnie za niewątpliwy i 2) spór lub niepewność (dla likwidacji których zawarto ugode) nie powstałyby, gdyby strony wiedziały o prawdziwym stanie rzeczy. Przez stan faktyczny w znaczeniu przewidzianym w art. 918 należy rozumieć nie tyle konkretne fakty, ile cały zespół zdarzeń i okoliczności (ich cech i właściwości), które zadecydowały o powstaniu i istnieniu określonego stosunku prawnego oraz o potrzebie jego uregulowania w drodze ugody. Uchylenie się od skutków prawnych ugody nie byłoby dopuszczalne w razie istnienia przesłanek do przyjęcia, że błąd (nawet oczywisty) nie miał wpływu na powstanie sporu czy też niepewności i że do ugody doszło z innej przyczyny”.

Odnosząc powyższe do treści porozumienia z dnia 16 grudnia 2020r. stwierdzić należy, że wynika z niego w sposób nie budzący wątpliwości, iż przyczyną zawarcia ugody był spór stron co do tego, czy maseczki sprzedane pozwanemu dnia 6 kwietnia 2020r. są wadliwe. Nie może zmienić tej oceny okoliczność, że pomimo sporu w tym przedmiocie strony zdecydowały się na potwierdzenie skuteczności odstąpienia od umowy. Nie zachodzi zatem przesłanka pierwsza, gdyż nie jest tak, że obie strony uznawały za niewątpliwe, że maseczki mają wady. Podkreślić należy, że wykluczone jest powoływanie się przez strony na błąd co do okoliczności spornych lub niepewnych. W przypadku, gdy strony zawarły umowę ugody, pozostając w takim błędzie, kontrakt ten pozostanie ważny i wiążący strony. Bowiem stan faktyczny przestaje być niewątpliwy (staje się sporny lub niepewny), gdy choćby jedna ze stron uważa go za wątpliwy. Błąd natomiast zawsze cechuje się dwustronnością (tak T. Antoszek [w:] Kodeks cywilny, t. 2, red. M. Gutowski, Legalis 2016, kom. do art. 917, nb 5–6).

Odnosząc się z kolei do zarzutu pozwanego, dotyczącego braku ważnej causy umowy ugody, to stwierdzić należy, że causę tę stanowi umowa sprzedaży z dnia 6 kwietnia 2020r., która została przez strony ważnie zawarta, nie zaś – jak sugeruje pozwany – bezskuteczne oświadczenie o odstąpieniu od umowy.

Mając na uwadze powyższą ocenę należało stwierdzić, że skoro roszczenie strony powodowej znajdowało oparcie w porozumieniu (ugodzie) z dnia 16 grudnia 2020r., to nie było podstawy do badania w postępowaniu, czy strona powodowa w dniu 28 maja 2020r. skutecznie odstąpiła od umowy sprzedaży z dnia 6 kwietnia 2020r. Z tego zatem powodu, a także wobec uchybienia terminom procesowym, pominięto dowody zawnioskowane przez pozwanego w piśmie procesowym z 15 marca 2022r. (podstawę pominięcia wskazano w pkt 1 postanowienia z dnia 10 sierpnia 2022r.). Dlatego Sąd nie oceniał w postępowaniu, czy przedmiot sprzedaży obciążony był wadami w odniesieniu do treści umowy stron.

Ugoda (porozumienie z dnia 16 grudnia 2020r.), jako kompromisowe dojście do porozumienia w zakresie istniejącego między stronami stosunku prawnego, winna być zrealizowana dobrowolnie. Pozwany jednak zaczął opóźniać się z zapłatą ugodzonego świadczenia począwszy od raty płatnej do dnia 28 lutego 2021r. Opóźnienie dotyczyło wówczas kwoty 12 500 zł, a 6-tygodniowy termin opóźnienia, skutkujący natychmiastową wymagalnością całego świadczenia, upłynął 12 kwietnia 2021r. Zatem z dniem 13 kwietnia 2021r. stało się wymagalne zobowiązanie pozwanego do zapłaty kwoty 50 000 zł. Po wymagalności tej należności pozwany zapłacił stronie powodowej łączną kwotę 12 000 zł i strona powodowa cofnęła pozew ponad kwotę 38 000 zł (częściowe umorzenie postępowania na podstawie art.355 k.p.c. w zw. z art.203 § 1 k.p.c. w pkt II wyroku). Zyskała też prawo do dochodzenia zaległej należności na drodze sądowej. Ugoda została ważnie zawarta, a jej treść jest jasna, dlatego to ona stanowi podstawę powództwa, nie zaś stosunek istniejący przed zawarciem ugody. Stosownie zatem do treści istotnej ugody skorygowano datę początkową naliczania odsetek, gdyż zdaniem Sądu zapis § 1 pkt 9 porozumienia z dnia 16 grudnia 2020r., traktujący o „wszystkich należnych

odsetkach”, dotyczy odsetek wynikających z ugody, nie zaś ze stosunku podstawowego, w tym z wezwania do zwrotu uiszczonej ceny po odstąpieniu od umowy. Stąd korekta żądania odsetkowego w pkt I sentencji wyroku.

Mając na względzie powyższe rozważania orzeczono, jak w pkt I i III wyroku z dnia 10 sierpnia 2022r. na podstawie ugody z dnia 16 grudnia 2020r. i powołanych w treści uzasadnienia przepisów oraz art.481 § 1 i 2 k.c. W sprawie należne były odsetki ustawowe za opóźnienie, nie zaś odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, gdyż zwrot świadczenia wzajemnego nie stanowi transakcji handlowej w rozumieniu art.4 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Wyrok na posiedzeniu niejawnym wydano na podstawie art.15zsz² ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art.100 zd.2 k.p.c. Zasądzona od pozwanego kwota 5 917 zł obejmuje poniesioną przez stronę powodową opłatę stosunkową od pozwu (2 300 zł), minimalną opłatę za czynności radcy prawnego (3 600 zł na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), a także wydatki w zakresie opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł). Odsetki od kosztów zasądzono na podstawie art.98 § 1¹ k.p.c.